

برای پیشگیری از اجرای حکم حبس نیلوفر حامدی واله‌مه محمدی صورت گرفت؛

درخواست انجمن صنفی روزنامه‌نگاران از پزشکيان و اژدها

انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران اعلام کرد: خبر ابلاغ حکم پنج سالل حبس نیلوفر حامدی واله‌مه محمدی، دو تن از اعضای انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران، باعث نگرانی روزنامه‌نگاران و اهالی رسانه شد و بر پی آن پوشش‌های گوناگونی برای پیشگیری از اجرای حکم به راه افتاد. انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران برای پیشگیری از وقوع این اتفاق باز دو مسیر موضوع رای‌اطلاع ریاست محترم جمهوری و ریاست محترم قوه قضاییه، ساندو و مجدانه از آنها در خواست کرد برای توقف اجرای حکم به ماجرا ورود پیدا کرده و همه تلاش خود را در این زمینه به کار ببندند. از آنجا که این دو روزنامه‌نگار از اتهام اصلی شان که ارتباط با دولت‌های متخاصم بود تبرئه شده‌اند و مطلقاً مشمول عفو سراسری اعلام شده‌بوده‌اند، باز گشت آنها به زندان قابل دفاع نیست.

■ ■ ■

مرگ سالانه ۵۰ هزار ایرانی بر اثر مصرف سیگار

معاون بهداشت وزارت بهداشت در نشست کشوری کنترل دخانیات، از جان باختن سالانه حدود ۵۰ هزار ایرانی به دلیل مصرف سیگار خبر داد و بر ضرورت فرهنگ‌سازی و اقدامات مؤثر برای کاهش این آمار تاکید کرد. به گزارش مهر، علی‌زاریسی افزود: در سال ۱۴۰۰، مصرف دخانیات در مردان ۳ درصد و در زنان ۱۱ درصد افزایش یافته‌است. همچنین، آو به افزایش ۵۴ درصدی مصرف قلیان در این مدت اشاره کرد و علت اصلی این موضوع را گسترش تنباکوهای معطر پارچه‌های مختلف دانست که به جذب بیشتر افراد به مصرف دخانیات کمک کرده است. اوسیکار الکترونیک را یک تر فند جدید برای جذب جوانان معرفی کرد و اضافه کرد: ترویج فرهنگ غلط استفاده از سیگار الکترونیک در صدنیکوتین کمتر موجب افزایش جذب جوانان و خطر ابتلا به مشکلات بیشتر خواهد شد. وی همچنین به افزایش مالیات بر سیگار به عنوان یک راهکار مؤثر برای کاهش مصرف آن اشاره کرد و افزود: سیگار در کشور ما به شدت ارزان است و افزایش قیمت آن می‌تواند به کاهش تقاضا کمک کند.

■ ■ ■

شکار چبان ۲ قلابه خرس را در آمل کشتند

رئیس اداره حفاظت محیط زیست شهرستان آمل گفت: در پی انتشار فیلمی در فضای مجازی از کشته شدن دو قلابه خرس در جنگل آمل موضوع در دست بررسی است. به گزارش تسنیم علی محمد دعاغزو افزود: عاملان شکار خرس مادر و توله اش پس از شناسایی با هماهنگی مقام قضایی اعمال قانون خواهند شد.

■ ■ ■

ورود وزارت کشور به سفرهای خارجی شهردار تهران

رئیس کمیته نظارت شورای شهر تهران از ورود وزارت کشور به سفرهای خارجی علیرضا زاکانی خبر داد. به گزارش سایت دیده‌بان ایران «مهدی اقراریان در تذکر پیش از دستور خود سفرهای شهردار تهران را نشانه گرفت و گفت: شهردار تهران باید دو فوریت رم خصمی هاوسفرهای خارجی خود را به شورای شهر تهران ارسال کند.

■ ■ ■

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست: **استاندارد؛ ملاک ورود زباله سوزهای چینی است**

شینا انصاری رئیس سازمان حفاظت از محیط زیست، گفت: در مورد زباله سوزهای چینی استاندارد ملاک عمل ما برای واردات این تجهیزات است. شینا انصاری، افزود: هر کشوری که استاندارد، دمای روز دنیا داشته باشد قطعا تجهیزات و وسایل مربوط به بحث زباله و آلایندہ‌ها مورد بررسی دقیق قرار می‌دهد.

■ ■ ■

برگزاری آزمون استخدام ۲۰ هزار معلم

سخنگوی وزارت آموزش و پرورش از برگزاری آزمون جدید استخدام آموزش و پرورش برای رشته‌های شغلی آموزگاری، دبیری، هنرآموزی و کیفیت بخشی در دی ماه خبر داد. علی فرهادی افزود: پیش‌بینی می‌شود برای آزمون استخدام ماده ۲۸، بالای ۲۰ هزار نفر نیاز داشته باشیم.

■ ■ ■

خدمات بهشت زهرا برای جانبازان زیر ۲۵ درصد رایگان می‌شوند

اعضای شورای شهر تهران یک فوریت طرح اصلاح تبصره پنجم مصوبه بهای خدمات ار استان بهشت زهرا(س) در سال ۱۴۰۳ را به تصویب رساندند. به گزارش ایلنا، حبیب کاشانی با بیان اینکه در سال ۹۴ مصوبه‌ای داشتیم که بر اساس آن شهرداری برای کفن و دفن افرادی همچون شهدا و بستگان در چه‌جا شهید، اهداء کنندگان عضو، جانبازان و... به صورت رایگان اقدام می‌کند، گفت: در سال ۱۴۰۳ در تبصره ۵، خدمات رایگان را معطوف جانبازان ۲۵ در صده بالا کرده‌است. او پیشنهاد کرد تا این مصوبه به حالت قیل بر گردد و بر این اساس این پیشنهاد در جلسه دیروز شورا با ۲۱ رأی موافق تصویب شد.

■ ■ ■

شناسایی ۷۳۰ دانش آموز اتیسم در سنجش بدو ورود به دبستان

رئیس سابق سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور بیان اینکه امسال ۷۳۰ دانش آموز اتیسم در سنجش بدو ورود به دبستان شناسایی شدند گفت. حدود ۵۰مدرسه اختصاصی اتیسم در کشور وجود دارد اما در جاهایی که تعداد دانش آموزان کم است و امکان ایجاد مدرسه مستقل نیست، کلاس‌های جداگانه برای دانش آموزان برگزار می‌شود. به گزارش ایسنا، حجت‌الله الماسی افزود: به توجه به اینکه تعداد دانش آموزان اتیسم رویه افزایش است و متخصصان سازمان آموزش و پرورش استثنایی با انجام پژوهش‌ها به این نتیجه رسیدند که محتوای کتاب‌های درسی آنان تغییر کند.

رایزنی‌ها برای توقف ابلاغ قانون عفاف و حجاب از سوی مجلس به دولت به کجا می‌انجامد؟

پزشکیان در تنگنای یک بدعهدی ناگزیر

سعبده علیپور

گرچه در زمان انتخابات هم بسیاری اعلام کردند که دولت توان جلوگیری از بسیاری از قوانین مصوب از جمله موضوع فیلترتنگ و حجاب را ندارد و مجلس است که ریش و قیچی اغلب امور را در دست دارد و این مجلس هم با تصفیه شورای نگهبان تماماً انقلابی از کار بر آمده، اما باز هم برخی این مهم را نادیده گرفتند و بر این اصل اصرار داشتند که پزشکيان می‌تواند فتنه‌مواردی چون همین عفاف و حجاب یا فیلترتنگ را کم کند. با این حال در روزهای اخیر شورای نگهبان تایید و قرار شد به زودی در دامان دولت مسعود پزشکيان برای اجرا نهاده شود. همو که یکی از وعده‌های راسخ انتخاباتش پیگیری موضوع حجاب بود. مسئله‌ای که از سال ۱۴۰۱ و پس از ماجرای تلخ مهسا امینی و حاشیه‌های ناخوشایند گشت‌ار شاد به اصلی‌ترین چالش اجتماعی کشور بدل شد.

مسعود پزشکيان در ایام انتخابات به شدت از اجرای طرح نور در خیابان‌ها انتقاد کرد و آن را «طرح تاریکی» خواند و بیان داشت که همه تلاشش را برای بازپس گیری لایحه حجاب خواهد کرد. ایده پس گرفتن لایحه حجاب از مجلس گرچه خیلی زود از سوی مرتضی آقانهانی، رئیس کمیسیون فرهنگ مجلس دوازدهم رد شد و اعلام کرد که «به هیچ‌وجه امکان بازپس گیری لایحه حجاب توسط دولت مسعود پزشکيان نیست و موضوع حجاب و مصوبه‌اش قانون شده و تمام است!». اما برخی با هم معتقد بودند که این مسعود پزشکيان به عنوان رئیس دولت، به معنی نسیم تغییرات است و این لایحه هم احتمالاً با این نسیم از جا کنده می‌شود. چرا که تایید صلاحیت او برای انتخابات ریاست جمهوری که از آخرین بازماندگان اصلاحات در مجلس بود، این انگاره را در ذهن برخی ایجاد کرد که حاکمیت در پی صدمات اجتماعی و اقتصادی و سیاسی فراوان سال‌های اخیر در پی تغییرات اساسی است.

■ ■ ■

لا یحج عفاف و حجاب چه می‌گوید؟

اواخر تابستان سال گذشته بود، ۱۵۲ نماینده مجلس، با ۳ سال اجرای آزمایشی لایحه جنجالی «عفاف و حجاب» موافقت و آن را تصویب کردند. فرآج معرفی می‌شوند.

ماده ۴۹ این لایحه که به بدپوششی در انتظار یا امکان عمومی اشاره دارد، «بدپوششی» را به‌صورت جداگانه برای مردان و زنان این‌طور تعریف کرده است: زنان: پوشیدن لباسی که خلاف عفت عمومی است از قبیل لباس بدن نما و تنگ یا لباسی که قسمتی از بدن پایین‌تر از گردن یا بالاتر از مچ یا بالاتر از ساعد دست‌ها دیده شود.

مردان: پوشیدن لباسی که خلاف عفت عمومی است از قبیل لباس بدن نما یا لباسی که قسمتی از بدن پایین‌تر از سینه یا بالاتر از ساق یا یا سرشانه فرد دیده شود.

«بی‌فتنی، کشف حجاب، بی‌حجابی یا بدپوششی» در وسایل نقلیه چه از سوی راننده و چه کسی که سو بار خود ر و شده نیز جریمه ۵۰۰ هزار تومانی پلیس راهنمایی و رانندگی را در پی خواهد داشت.

اما علاوه بر بحث پوشش، به موضوع تفکیک جنسیتی در اماکن عمومی حتی در بیمارستان‌ها نیز تاکید شده‌است که از آن جمله می‌توان به

هر چند که جزئیات این لایحه که حال دیگر باید آن را قانون نامید بر شهروندان و رسانه‌ها روشن نیست اما گفته‌شده در آن شاهد تشدید مجازات‌ها اعم از مجازات نقدی با مبالغ بسیار بالا تا محکومیت به زندان‌های طولانی مدت هستیم. ممنوعیت خروج از کشور، توقیف گذرنامه، و محرومیت از حقوق شهروندی نیز بخشی از مجازات‌های تعیین شده در لایحه حجاب و عفاف است.

«برهنگی یا نیمه برهنگی» در این لایحه در مرتبه اول بیش از ۵ تا ۱۰ سال حبس و یا ۱۰۰ تا ۱۵۰ میلیون تومان جزای نقدی در پی خواهد داشت که در صورت تکرار به بیش از ۱۰ تا ۱۵ سال حبس یا ۱۵۰ تا ۲۸۰ میلیون تومان جزای نقدی تبدیل خواهد شد. محصلین و دانشجویان مرتکب بدپوششی یا کشف حجاب نیز پس از بار چهارم به فرآج معرفی می‌شوند.

ماده ۴۹ این لایحه که به بدپوششی در انتظار یا امکان عمومی اشاره دارد، «بدپوششی» را به‌صورت جداگانه برای مردان و زنان این‌طور تعریف کرده است: زنان: پوشیدن لباسی که خلاف عفت عمومی است از قبیل لباس بدن نما و تنگ یا لباسی که قسمتی از بدن پایین‌تر از گردن یا بالاتر از مچ یا بالاتر از ساعد دست‌ها دیده شود.

مردان: پوشیدن لباسی که خلاف عفت عمومی است از قبیل لباس بدن نما یا لباسی که قسمتی از بدن پایین‌تر از سینه یا بالاتر از ساق یا یا سرشانه فرد دیده شود.

«بی‌فتنی، کشف حجاب، بی‌حجابی یا بدپوششی» در وسایل نقلیه چه از سوی راننده و چه کسی که سو بار خود ر و شده نیز جریمه ۵۰۰ هزار تومانی پلیس راهنمایی و رانندگی را در پی خواهد داشت.

اما علاوه بر بحث پوشش، به موضوع تفکیک جنسیتی در اماکن عمومی حتی در بیمارستان‌ها نیز تاکید شده‌است که از آن جمله می‌توان به

رایزنی‌ها برای توقف ابلاغ قانون عفاف و حجاب از سوی مجلس به دولت به کجا می‌انجامد؟

پزشکیان در تنگنای یک بدعهدی ناگزیر

دستور به طراحی چیدمان اداری در ساختمان‌های بیمارستان‌ها، دانشگاه‌ها و سایر مراکز مربوط به وزارت بهداشت بر اساس حفظ حدود حریم شرعی بین کارمندان زن و مرد اشاره کرد. در بخشی از این لایحه آمده است که وزارت بهداشت باید «محیط اختصاصی جهت ارائه خدمات پزشکی به زنان» ایجاد کند و این تفکیک جنسیتی «به جز در موارد استثنا که حضور نامحرم در آنها ناگزیر است» باید اعمال شود.

راه‌اندازی و گسترش دانشگاه‌ها و پردیس‌های دانشگاهی مختص بانسوان و اختصاص حداقل بیست درصد از بوستان‌ها و پارک‌ها به زنان از دیگر مواد این لایحه در جهت تفکیک زنان و مردان در جامعه است.

همچنین سلبریتی‌ها و چهره‌های مشهور در صورت عدم رعایت حجاب در فضای مجازی یا غیرمجازی علاوه بر محکومیت به مجازات مقرر، به جزای نقدی درجه دو یا ۱۰ درصد از کل دارایی (به جز مستثنیات دین) هر کدام که بیشتر باشد و محرومیت از فعالیت‌های شغلی یا حرفه‌ای به مدت شش ماه تا پنج سال و به تشخیص قاضی به ممنوعیت خروج از کشور به مدت دو سال و ممنوعیت از فعالیت عمومی در فضای مجازی از شش ماه تا دو سال و حذف محتواهای سابق ناقض قانون و لغو کلیه امتیازات، تخفیفات و معافیت‌های اعطایی» محکوم خواهند شد که این مجازات‌ها در صورت تکرار تشدید خواهد شد.

آیادولت می‌تواند از اجرای این قانون سر باز یزند

از آنجایی که دولت یکی از وعده‌های اصلی خود را در انتخابات پیگیری و مقابله با اجبار نوع پوشش نهاد بود و به این واسطه شماری از شهروندان را پای صندوق‌های رای آورد، آیا انتظار نامعقولی است که از دولت پزشکيان خواسته شود در پیگیری این مسئله کوتاه نیاید و زیر بار اجرای قانونی نرود که واکنش‌های اجتماعی نشان می‌داد که بسیاری از شهروندان با آن همدلی ندارند.

در این باره خبرهایی در خصوص مهلت گرفتن برای اجرای این قانون و رایزنی‌های اصلاح، تعویق، بازبینی و بازنگری آن از سوی دولت شنیده شده است که گرچه هنوز نمی‌توان آن را تایید کرد، اما می‌توان امیدوار بود که دولت چهاردهم که خود را در ابتدا کار چنین پای کار خواست ملت نشان داده است، برای جلوگیری از چنین قانون ناعادلانهای مایه‌ای جانانه بگذارد و اعتماد مردم را به خود افزایش دهد.

■ ■ ■

شماره ۱۷۴۷ / دوشنبه ۳۰ مهر ۱۴۰۳ / ۱۷ / ربیع‌الثانی ۱۴۴۶ / ۲۱ اکتبر ۲۰۲۴

■ ■ ■

■ ■ ■

■ ■ ■

از آنجایی که دولت یکی از وعده‌های اصلی خود را در انتخابات پیگیری و مقابله با اجبار نوع پوشش نهاد بود و به این واسطه شماری از شهروندان را پای صندوق‌های رای آورد، آیا انتظار نامعقولی است که از دولت پزشکيان خواسته شود در پیگیری این مسئله کوتاه نیاید و زیر بار اجرای قانونی نرود که واکنش‌های اجتماعی نشان می‌داد که بسیاری از شهروندان با آن همدلی ندارند

در این باره صالح نقره کار، و کیسل پایه یک دادگستری به رسانه‌ها گفته بود که «امیدوارم نهادهای قضایی ایران با ملاحظه استانداردهای کیفی قانسون و قانونگذاری شایسته، زمینه تکريم حکومت قانون را با قانونگذاری صحیح نه قانونگذاری که شهروندان را در وضعیت معارضه با قانون قرار می‌دهد، مورد عنایت قرار بدهند».

تشدید شکاف در جامعه با قانون حجاب

هر چند برخی معتقدند، در روزهایی که خیابان‌ها ملول از زنانی است که دیگر پوشش سابق را ندارند، لایحه عفاف و حجاب هم همچون قوانینی چون ماهواره قابلیت اجرایی ندارد یا مانند فیلترتنگ راه‌هایی برای دور زدن فراهم می‌شود و عملاً در زمره قوانین متروک قرار خواهد گرفت. اما برخی نیز اساس وجود چنین موارد را زمینه‌ساز تنش در جامعه می‌دانند و نگران بدتر شدن وضعیت اجتماعی کشور هستند.

یک جامعه‌شناس و پژوهشگر اجتماعی، در این باره می‌گوید: «قطعاً مطلوب هیچ حکومتی نیست که تضادهای درون گروهی و اجتماعی افزایش پیدا کند اما این قانون، خود به خود، این بحران را ایجاد می‌کند. یعنی تضاد اجتماعی به وجود می‌آورد و مردم را خود به خود در مقابل یکدیگر قرار می‌دهد».

امان‌الله قریبی مقدم با بیان اینکه این مصوبه بی‌اعتصادی مردم به حکومت و حکومت به مردم را تشدید می‌کند. می‌افزاید: «در این قانون ۷۰ ماده‌ای عفاف و حجاب، یک مساله شرعی را اقتصادی و طبقاتی کرده‌اند. هر که پول دارد، حجاب را رعایت نمی‌کند و جرمه‌اش را می‌پردازد».

در این میان بسیاری از صاحب‌نظران و شهروندان معتقدند، وقتی سایه سهمگین تهدید به حمله مستقیم‌مانع ملی ایرانیان را هفت گرفته و آيا راست که حاکمیت چنین لجوجانه مردم را با قوانین بی‌سرانجامی چون عفاف و حجاب در مقابل خود قرار دهد و شکاف در انسجام ملی از آنچه که هست بیشتر کند.

■ ■ ■

متوسطه اول و دوم این عدد ممکن است به ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار نفر برسد. یاده‌صبر کنیم تا ثبت‌نام‌ها کامل شود و سپس آمار نهایی بازماندگان را اعلام کنیم. این یعنی به گفته‌او، آمار دانش آموزان ثبت‌نام نکرده در مدارس، حدود ۸۰۰ هزار نفر است. اما از نظر فرشاد ابراهیم‌پور، نماینده مجلس دوازدهم و عضو کمیسیون آموزش شورای اسلامی، آمار واقعی بیشتر از این‌ها است، او از آمار حدود ۲ میلیون دانش آموز ثبت‌نام نکرده خبر می‌دهد و خبرنگار دیده‌بان ایران می‌گوید: آمار ثبت‌نام نشدن ۷۹۰ هزار دانش آموز، آماري است که وزارت آموزش و پرورش عنوان کرده است، ولی مشکلات اقتصادی، آگاهی ناکافی از رفع موانع آموزشی و مشکلاتی در محل به دلیل جابه‌جایی محل سکونت به وجود آمده‌است، باعث شده تا والدین و دانش آموزان به مرحله ثبت‌نام نرسند.

عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی معتقد است که ثبت‌نام نکردن سلیقه‌ای مدیران غیر قابل قبول است و اگر مدرسه‌ای دانش آموز را ثبت‌نام نمی‌کند، تخلف کرده‌است. ابراهیم‌پور البته تاکید دارد کهوزارت آموزش و پرورش محدودیت ثبت‌نام دانش آموزان را برداشته است و به زودی هم مشکلات ثبت‌نام دانش آموزان حل می‌شود.

اما با وجود ابراز امیدواری این نماینده مجلس، باید گفت که در حالی در پایان ماه مهر هنوز مشکلات درباره ثبت‌نام نشدن دانش آموزان ادامه دارد که «حق تحصیل رایگان» یکی از اصول اصلی قانون اساسی کشورمان است؛ اصلی که به نظر می‌آید آموزش و پرورش، فاصله زیادی تا محقق کردن آن برای همه دانش آموزان در سراسر کشور دارد.

مشکلات متعدد سیستان و بلوچستان و آمار بالای ترک تحصیل

آن‌طور که پژوهش‌ها نشان می‌دهد، سه استان سیستان و بلوچستان، گلستان و خراسان رضوی، بالاترین آمار ترک تحصیل در کشور را دارند؛ به نحوی که ۲۷.۶ درصد از دانش آموزان استان پهناور سیستان و بلوچستان مدرک پایان تحصیل در مقطع متوسطه دوم را دریافت نمی‌کنند. رامین ریگی، خیر مدرسه‌ساز و مدیر مدرسه‌ای در شهر زابل استان سیستان و بلوچستان به خبرنگار دیده‌بان ایران می‌گوید: آمارهای رسمی نشان می‌دهند که هر سال ۱۰ تا ۲۰ درصد از دانش آموزان مدارس سیستان و بلوچستان، از ثبت‌نام در مدارس امتناع و به اصطلاح ترک تحصیل می‌کنند. او اما معتقد است که آمار واقعی بیش از این است، زیرا به گفته او، بسیاری از مدیران مدارس سیستان

و بلوچستان، نام دانش آموزانی را ثبت می‌کنند که هیچ‌گاه در مدرسه حضور ندارند. ریگی می‌گوید: اسم دختر و پسرری در مدارس به عنوان دانش آموز ثبت شده است که حالا ۴ تا ۴۰ فرزند دارند و اصلا دانش آموز نیستند. دلیل این کار مدیران هم گرفتن بودجه و امکانات برای مدارس است. او توضیح می‌دهد که اگر تعداد دانش آموزان واقعی در مدارس سیستان و بلوچستان گزارش شود، مدیر تبدیل به مدیر معلم می‌شود و تعداد نیروهای کادر آموزشی مدارس کاهش پیدا می‌کند و این یعنی زحمت بیشتر برای کادر آموزش یک مدرسه.

این مدیر مدرسه دلایل کاهش اقبال عمومی والدین برای ثبت‌نام فرزندانشان در مدارس را این‌طور توضیح می‌دهد: بسیاری از والدین در درستی از وضعیت تحصیلی فرزندانشان ندارند، زمانی که به جای گرفتن نمره، عبارت‌هایی مثل «خوبی خوب» و «خوب» را در کارنامه کیفی فرزند خود می‌بینند. والدین این منطقه، کمیت آموزش را می‌پسندند و دوست دارند نمره در کارنامه ببینند؛ کار کرد کیفی در آموزش مدارس این منطقه جواب نمی‌دهد. به همین دلیل است که این خیر مدرسه‌ساز معتقد است که برخی والدین در سیستان و بلوچستان، نسبت به سیستم آموزشی بدبین شده‌اند.

به این موضوعات باید امکانات کم مدارس سیستان و بلوچستان را هم اضافه کرد. برای بسیاری از دانش آموزان سیستانی، حتی نیمکت مناسب و اندازه قد و قواره آن‌ها هم در کلاس‌های درس وجود ندارد؛ گاهی دانش آموز مجبور به نشستن روی نیمکت‌های تنگی هستند که مناسب سن آن‌ها نیست و برای مقطع پیش‌دبستانی مناسب است؛ البته اگر شانس بیاورند و نیمکت یا صندلی به آن‌ها برسد و مجبور به نشستن روی زمین نباشند، همه‌ای‌ها باعث شده‌است که از نظر ریگی، برخی والدین تمایل داشته باشند تا فرزندانشان را نه در مدارس مدرن که در همان مکتب‌خانه‌های قدیمی ثبت‌نام کنند.

به اضافه همه این‌ها، مشکلات اقتصادی در سیستان و بلوچستان هم دلیل شده است. استاک تافرزند، بزرگ‌شنده به فکر ترک خواندن و نوشتن نشوند و کودکی نکرده، بزرگ شوند و برای چرخاندن چرخ اقتصاد خانواده خود تلاش کنند. ریگی از دانش‌آموزی می‌گوید که به خاطر مشکلات اقتصادی ترک تحصیل کرد و با وجود این که به تلاش کرد تا باری ادامه تحصیل خیری پیدا کند، موقف نشد. در نهایت دانش آموز مدرسه‌اش را دید که کوله‌پشتی مدرسه به دوش، نه کتاب و دفتر در سه بطری‌های بنزین جابه‌جای می‌کند و سوخت‌پر شده‌است.